

Verordnungsblatt

des Generalgouverneurs

für die besetzten polnischen Gebiete

Teil I

Oziennik rozporządzen Generalnego Gubernatora dla okupowanych polskich obszarów

Część I

1940	Ausgegeben zu Krakau, den 20. Juni 1940 Wydano w Krakau (Krakowie), dnia 20 czerwca 1940 r.	Nr. 42
------	--	--------

Tag Dzień	Inhalt / Treść	Seite Strona
13. 6. 40	Berordnung über die Pflicht zur Anmeldung mechanisch angetriebener Werkzeugmaschinen im Generalgouvernement	199
	Rozporządzenie o obowiązku zgłaszania maszyn narzędziowych z napędem mechanicznym w Generalnym Gubernatorstwie	199
13. 6. 40	Berordnung zur Abänderung von Arbeitschutzvorschriften	200
	Rozporządzenie celem zmiany przepisów o ochronie pracy	200
13. 6. 40	Berordnung über die Verwendung von Süßstoff	201
	Rozporządzenie o używaniu sztucznych środków słodzących	201

Verordnung

über die Pflicht zur Anmeldung mechanisch angetriebener Werkzeugmaschinen im Generalgouvernement.

Vom 13. Juni 1940.

Auf Grund des § 5 Abs. 1 des Erlasses des Führers und Reichszanclers über die Verwaltung der besetzten polnischen Gebiete vom 12. Oktober 1939 (Reichsgesetzbl. I S. 2077) verordne ich:

§ 1

Sämtliche mechanisch angetriebenen Werkzeugmaschinen im Generalgouvernement sind anzumelden.

§ 2

Die Anmeldung ist durch die Betriebsführer oder Eigentümer zu bewirken und hat zu enthalten:

1. Namen des Betriebes und des Betriebsführers oder Eigentümers der Maschinen;
2. Standort des Betriebes, Straße und Kreis;
3. Art der Erzeugnisse des Betriebes;
4. Anzahl und Art der einzelnen Maschinen, Größe und Bedarf an Antriebskraft.

§ 3

Die Anmeldung muß spätestens am fünfzehnten Tage nach Inkrafttreten dieser Verordnung in zweifacher Ausfertigung an den Beauftragten des Reichsministers für Bewaffnung und Munition für das Generalgouvernement, Krakau, Invalidenplatz 4, abgesandt sein.

§ 4

Die Pflicht zur Anmeldung erstreckt sich nicht auf die Betriebe der Ostbahn, der Deutschen Post

Rozporządzenie

o obowiązku zgłaszania maszyn narzędziowych z napędem mechanicznym w Generalnym Gubernatorstwie.

Z dnia 13 czerwca 1940 r.

Na podstawie § 5 ust. 1 Dekretu Führer'a i Kancelarza Rzeszy Niemieckiej o Administracji okupowanych polskich obszarów z dnia 12 października 1939 r. (Dz. U. Rzeszy Niem. I str. 2077) rozporządzam:

§ 1

Wszystkie maszyny narzędziowe z napędem mechanicznym, znajdujące się na obszarze Generalnego Gubernatorstwa, należy zgłaszać.

§ 2

Zgłoszenia dokonują kierownicy lub właściciele przedsiębiorstwa. Zgłoszenie powinno zawierać:

1. firmę przedsiębiorstwa, nazwisko kierownika przedsiębiorstwa lub właściciela maszyn,
2. położenie przedsiębiorstwa, ulicę i powiat,
3. rodzaj produkcji przedsiębiorstwa,
4. ilość i rodzaj poszczególnych maszyn, wielkość i zapotrzebowanie siły napędowej.

§ 3

Zgłoszenie musi być odesłane w dwóch egzemplarzach do pełnomocnika Ministra Rzeszy dla spraw uzbrojenia i amunicji w Generalnym Gubernatorstwie, Krakau (Kraków), Plac Inwalidów 4, najpóźniej piętnastego dnia po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 4

Obowiązek zgłaszania nie obejmuje przedsiębiorstw Kolei Wschodniej, Niemieckiej Poczty

Osten und diejenigen Betriebe, die bis zum 30. Juni 1940 eine entsprechende Mitteilung des Beauftragten des Reichsministers für Bewaffnung und Munition für das Generalgouvernement erhalten.

§ 5

Die Veräußerung und der Abtransport von mechanisch angetriebenen Werkzeugmaschinen sind nur mit Genehmigung des Beauftragten des Reichsministers für Bewaffnung und Munition für das Generalgouvernement zulässig. Über die Erteilung der Genehmigung ist im Benehmen mit der Dienststelle für den Vierjahresplan und, sofern Werkzeugmaschinen aus einem treuhänderisch verwalteten Betrieb in Betracht kommen, auch im Benehmen mit der Abteilung Treuhändstelle für das Generalgouvernement zu entscheiden.

§ 6

(1) Wer den Vorschriften dieser Verordnung zuwiderhandelt oder sie zu umgehen versucht, wird mit Gefängnis und mit Geldstrafe bis zu unbeschränkter Höhe oder mit einer dieser Strafen bestraft.

(2) Neben der Strafe kann auf Einziehung der Gegenstände erkannt werden, auf die sich die strafbare Handlung bezieht, auch wenn diese nicht dem Täter gehören. Ist die Verfolgung oder Aburteilung einer bestimmten Person nicht ausführbar, so kann, wenn im übrigen die Voraussetzungen hierfür vorliegen, auf die Einziehung selbständig erkannt werden.

(3) Die Strafverfolgung tritt nur auf Antrag des Beauftragten des Reichsministers für Bewaffnung und Munition für das Generalgouvernement ein.

§ 7

Diese Verordnung tritt am Tage ihrer Verkündung in Kraft.

Krafauf, den 13. Juni 1940.

**Der Generalgouverneur
für die besetzten polnischen Gebiete
Frank**

Wschodu i tych przedsiębiorstw, które do dnia 30 czerwca 1940 r. otrzymają odpowiednie zawiadomienie Pełnomocnika dla spraw uzbrojenia i amunicji w Generalnym Gubernatorstwie.

§ 5

Zbyt i wysyłka maszyn narzędziowych z napędem mechanicznym dozwolone są wyłącznie na podstawie zezwolenia pełnomocnika Ministra Rzeszy dla spraw uzbrojenia i amunicji w Generalnym Gubernatorstwie. Przy wydawaniu decyzji o udzieleniu zezwolenia winien porozumieć się z Urzędem dla planu czteroletniego, a o ile chodzi o maszyny narzędziowe przedsiębiorstwa, zarządzanego przez powiernika, także z Wydziałem Powierniczym dla Generalnego Gubernatorstwa.

§ 6

(1) Kto przekracza przepisy niniejszego rozporządzenia lub usiłuje je obejść, podlega karze więzienia i grzywny do nieograniczonej wysokości lub jednej z tych kar.

(2) Obok kary orzec można ściąganie przedmiotów, związanych z karygodnym czynem, chociażby nie należały do sprawcy. Jeśliby ściganie lub zawyrokovanie pewnej osoby było niewykonalne, wówczas orzec można ściąganie samodzielnie, jeżeli zachodzą również inne dane.

(3) Ściganie następuje tylko na wniosek pełnomocnika Ministra Rzeszy dla spraw uzbrojenia i amunicji w Generalnym Gubernatorstwie.

§ 7

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Krakau (Kraków), dnia 13 czerwca 1940 r.

**Generalny Gubernator
dla okupowanych polskich obszarów
Frank**

Verordnung

zur Abänderung von Arbeitschutzvorschriften.

Vom 13. Juni 1940.

Auf Grund des § 5 Abs. 1 des Erlasses des Führers und Reichszanclers über die Verwaltung der besetzten polnischen Gebiete vom 12. Oktober 1939 (Reichsgesetzbl. I S. 2077) verordne ich:

§ 1

Der Betriebsleiter kann eine Verlängerung der täglichen Arbeitszeit bis zu zehn Stunden anordnen, sofern nicht bereits nach den geltenden Vorschriften eine zehnstündige oder längere Arbeitszeit zulässig ist.

§ 2

Durch Tarifordnung oder Dienstordnung kann die regelmäßige Arbeitszeit bis zu zehn Stunden täglich und beim Vorliegen von Arbeitsbereitschaft auch darüber hinaus verlängert werden.

§ 3

(1) Das Arbeitsamt als Gewerbeaufsichtsbehörde kann beim Nachweis eines dringenden Bedürfnisses auf Zeit weitergehende Ausnahmen von den geltenden Arbeitszeitvorschriften zulassen.

Rozporządzenie

celem zmiany przepisów o ochronie pracy.

Z dnia 13 czerwca 1940 r.

Na podstawie § 5 ust. 1 Dekretu Führer'a i Kancelarza Rzeszy Niemieckiej o Administracji okupowanych polskich obszarów z dnia 12 października 1939 r. (Dz. U. Rzeszy Niem. I str. 2077) rozporządzam:

§ 1

Kierownik przedsiębiorstwa może zarządzić przedłużenie pracy na dobę, aż do dziesięciu godzin, chyba że podług obowiązujących przepisów dozwolony już jest dziesięciogodzinny lub dłuższy czas pracy.

§ 2

W drodze ordynacji taryfowej lub regulaminu służbowego może być regularny czas pracy przedłużony do dziesięciu godzin na dobę, a w razie pogotowia pracy nawet powyżej tego czasu.

§ 3

(1) Urząd pracy jako władza nadzoru przemysłowego może w razie udowodnienia koniecznej potrzeby zezwalać czasowo na wyjątki od przepisów obowiązujących w sprawie czasu pracy.

(2) Ausnahmegenehmigungen, die über den Bezirk eines Arbeitsamtes hinausreichen, erteilt der Leiter der Abteilung Arbeit im Amt des Distriktschefs. Ausnahmegenehmigungen, die über einen Distrikt hinausreichen, erteilt der Leiter der Abteilung Arbeit im Amt des Generalgouverneurs.

(3) Soweit Arbeiten an Sonn- und Feiertagen in Notfällen oder im öffentlichen Interesse unverzüglich vorgenommen werden müssen, braucht keine behördliche Genehmigung vorher eingeholt zu werden; dem Arbeitsamt als Gewerbeaufsichtsbehörde ist jedoch nachträglich Anzeige zu erstatten.

§ 4

Die Vorschriften der §§ 1 bis 3 gelten auch für die Beschäftigung weiblicher Arbeitskräfte.

§ 5

Die Befugnisse, die nach den §§ 3 und 4 dem Arbeitsamt, dem Leiter der Abteilung Arbeit im Amt des Distriktschefs und dem Leiter der Abteilung Arbeit im Amt des Generalgouverneurs zustehen, werden bei den Betrieben und Verwaltungen des Generalgouvernements und des Reiches, bei der Emissionsbank in Polen und bei den Verwaltungen der Gemeinden und Gemeindeverbände durch die vorgelegten Dienstbehörden ausgeübt.

§ 6

Der Leiter der Abteilung Arbeit im Amt des Generalgouverneurs kann über die in sonstigen Arbeitsschutzvorschriften vorgesehenen Ausnahmen hinaus auf Widerruf weitergehende Ausnahmen zulassen, wenn sie im öffentlichen Interesse dringend nötig werden.

§ 7

Diese Verordnung tritt am Tage ihrer Verkündung in Kraft.

Krakau, den 13. Juni 1940.

**Der Generalgouverneur
für die besetzten polnischen Gebiete
Frank**

Verordnung

über die Verwendung von Süßstoff.

Vom 13. Juni 1940.

Auf Grund des § 5 Abs. 1 des Erlasses des Führers und Reichskanzlers über die Verwaltung der besetzten polnischen Gebiete vom 12. Oktober 1939 (Reichsgesetzbl. I S. 2077) verordne ich:

§ 1

Süßstoff im Sinne dieser Verordnung sind alle Erzeugnisse, die in der Süßstoffmonopolverordnung vom 24. April 1940 (Verordnungsblatt GGP. I S. 163) als Süßstoffe bezeichnet sind.

§ 2

Es ist verboten, soweit nicht der § 3 Ausnahmen zuläßt,

1. Lebensmitteln und Arzneimitteln bei ihrer gewerblichen Herstellung Süßstoff zuzusetzen;
2. süßstoffhaltige Lebensmittel und Arzneimittel anzubieten, zum Verkauf vorrätig zu halten, feilzuhalten, zu verkaufen oder sonst in den Verkehr zu bringen.

(2) Zewoleń na wyjątki, mające obowiązywać na obszarze, sięgającym poza obwód urzędu pracy, udziela kierownik wydziału pracy w urzędzie Szefa Okręgowego. Zewoleń na wyjątki, mające obowiązywać na obszarze nie tylko jednego Okręgu, udziela Kierownik Wydziału Pracy przy Urzędzie Generalnego Gubernatora.

(3) Jeśli prace muszą być bezzwłocznie podjęte w niedzielę i w dniu świątecznym w wypadkach konieczności lub w interesie publicznym, poprzednie zezwolenie władzy nie jest potrzebne, należy jednak złożyć dodatkowo sprawozdanie urzędowi pracy jako władzy nadzoru przemysłowego.

§ 4

Przepisy §§ 1 do 3 stosują się również do żeńskich sił roboczych.

§ 5

Uprawnienia, przysługujące urzędowi pracy, kierownikowi wydziału pracy w urzędzie Szefa Okręgowego i Kierownikowi Wydziału Pracy przy Urzędzie Generalnego Gubernatora w myśl §§ 3 i 4, wykonują w przedsiębiorstwach i zarządach Generalnego Gubernatorstwa i Rzeszy, w Banku Emisyjnym w Polsce i w zarządach gmin i związkach gmin przełożone władze służbowe.

§ 6

Kierownik Wydziału Pracy przy Urzędzie Generalnego Gubernatora może poza wyjątkami, przewidzianymi w dawniejszych przepisach o ochronie pracy, zezwolić aż do odwołania na dalej idące wyjątki, jeżeli interes publiczny koniecznie tego wymaga.

§ 7

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Krakau (Kraków), dnia 13 czerwca 1940 r.

**Generalny Gubernator
dla okupowanych polskich obszarów
Frank**

Rozporządzenie

o używaniu sztucznych środków słodzących.

Z dnia 13 czerwca 1940 r.

Na podstawie § 5 ust. 1 Dekretu Führer'a i Kancelarza Rzeszy Niemieckiej o Administracji okupowanych polskich obszarów z dnia 12 października 1939 r. (Dz. U. Rzeszy Niem. I str. 2077) rozporządzam:

§ 1

Sztucznym środkiem słodzącym w rozumieniu rozporządzenia niniejszego są wszelkie produkty, określone jako sztuczne środki słodzące w rozporządzeniu z dnia 24 kwietnia 1940 r. o wprowadzeniu monopolu sztucznych środków słodzących w Generalnym Gubernatorstwie (Dz. rozp. GGP. I str. 163).

§ 2

Zabrania się, o ile § 3 nie przewiduje wyjątków:

1. używania sztucznych środków słodzących w przemysłowej produkcji artykułów spożywczych i lekarstw;
2. ofiarowania do kupna, utrzymywania na składzie do sprzedaży lub puszczania do obrotu w inny sposób artykułów spożywczych i lekarstw, zawierających sztuczne środki słodzące.

§ 3

Sacharin (Benzoesäurefurfosulfid) darf verwendet werden zur gewerblichen Herstellung von

1. Kunstimonaden sowie Grundstoffen hierzu, Brauselimonadenpulvern und -tabletten,
2. Essig (Weinessig),
3. Eßboblatten,
4. Kautabak und Kaugummi,
5. diätetischen Lebensmitteln, die zum Verbrauch durch Zuckerfranke bestimmt und ausdrücklich als solche bezeichnet sind,
6. Röntgenkontrastmitteln,
7. Arzneimitteln in Apotheken auf Verschreibung von Ärzten, Zahnärzten oder Tierärzten
8. Arzneimitteln, die als wesentlichen Bestandteil Lebertran enthalten, auch ohne Verschreibung von Ärzten,
9. sonstigen Lebensmitteln, diätetischen Lebensmitteln und Arzneimitteln, soweit dies durch die Abteilung Gesundheitswesen im Amt des Generalgouverneurs zugelassen ist oder in Zukunft zugelassen wird.

§ 4

Dulcin (Phenetolkarbamid) darf bei der gewerblichen Herstellung der im § 3 bezeichneten Erzeugnisse mit Ausnahme der unter Nr. 6, 7 und 9 aufgeführten Arzneimittel nur derart verwendet werden, daß 1 Liter oder 1 kg des gebrauchsfertigen Erzeugnisses nicht mehr als 0,3 g Dulcin enthält.

§ 5

(1) Die unter Verwendung von Süßstoff hergestellten Lebensmittel müssen, wenn sie in Packungen oder Umhüllungen an den Verbraucher abgegeben werden, an einer in die Augen fallenden Stelle die deutlich sichtbare, leicht lesbare und nicht verwischbare Aufschrift „Mit künstlichem Süßstoff zubereitet“ tragen. Die Größe der Buchstaben dieser Aufschrift muß zur Größe der Buchstaben der Hauptbezeichnung der Packung mindestens in einem Verhältnis von 1:3 stehen.

(2) Die Aufschrift ist nicht erforderlich, wenn der Süßstoffgehalt der Lebensmittel von Essig herrührt, der mit Süßstoff gesüßt ist.

(3) Bei diätetischen Lebensmitteln und Arzneimitteln ist die Art (Sacharin, Dulcin) und die Menge des Süßstoffes, bei gleichzeitiger Verwendung von Zucker auch dessen Menge, sowohl auf den Packungen und Umhüllungen als auch in der Werbung anzugeben.

§ 6

Wer den Vorschriften dieser Verordnung vorsätzlich oder fahrlässig zuwiderhandelt, wird mit Gefängnis bis zu einem Jahr und mit Geldstrafe oder mit einer dieser Strafen bestraft.

§ 7

Diese Verordnung tritt am 24. Juni 1940 in Kraft.

Krakau, den 13. Juni 1940.

**Der Generalgouverneur
für die besetzten polnischen Gebiete
Frank**

§ 3

Sacharyny (sulfimid kwasu benzoowego) wolno używać do przemysłowego wytwarzania

1. sztucznych lemoniad, jak również potrzebnych do nich surowców, proszków i tabletek do lemoniad musujących,
2. octu (octu winnego),
3. opłatków,
4. tytoniu do żucia i gumy do żucia,
5. dietetycznych artykułów żywności, przeznaczonych do używania przez chorych na cukrzycę i wyraźnie jako takie określonych,
6. kontrastujących środków rentgenowskich,
7. środków leczniczych w aptekach z przepisu lekarzy, dentystów lub weterynarzy,
8. środków leczniczych, zawierających jako zasadniczą część składową tran rybi, także bez przepisu lekarzy,
9. innych artykułów spożywczych, dietetycznych artykułów spożywczych i lekarstw, o ile Wydział Spraw Zdrowotnych przy Urzędzie Generalnego Gubernatora na to zezwolił lub w przyszłości zezwoli.

§ 4

Dulcyny (fenetolkarbamid) wolno używać przy przemysłowym wytwarzaniu produktów, określonych w § 3, z wyjątkiem lekarstw, wymienionych w p. 6, 7 i 9, tylko w ten sposób, by na 1 litr albo 1 kg gotowego do użytku produktu przypadło nie więcej niż 0,3 g dulcyny.

§ 5

(1) Artykuły spożywcze z domieszką sztucznych środków słodzących, oddawane w opakowaniach, muszą posiadać w miejscu wpadającym w oczy, wyraźnie widoczny, łatwo czytelny i nieusuwalny napis „sporzadzone z domieszką sztucznych środków słodzących“. Wielkość liter tego napisu w odniesieniu do wielkości liter głównego napisu opakowania musi przedstawiać stosunek 1:3.

(2) Napis nie jest konieczny, jeśli zawartość sztucznego środka słodzącego artykułów spożywczych pochodzi z octu, słodzonego sztucznym środkiem słodzącym.

(3) Przy dietetycznych artykułach spożywczych i lekarstwach, należy podać rodzaj (sacharyna, dulcyna) i ilość sztucznego środka słodzącego, przy jednoczesnym użyciu cukru również jego ilość, a to na opakowaniach, jakoteż przy reklamie.

§ 6

Kto umyślnie lub z niedbalstwa przekracza przepisy niniejszego rozporządzenia, ulega karze więzienia do jednego roku i grzywnie lub jednej z tych kar.

§ 7

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 24 czerwca 1940 r.

Krakau (Kraków), dnia 13 czerwca 1940 r.

**Generalny Gubernator
dla okupowanych polskich obszarów
Frank**

Herausgegeben von der Abteilung Gesetzgebung im Amt des Generalgouverneurs für die besetzten polnischen Gebiete, Krakau 20, Mickiewicz-Allee 30. — Druck: Zeitungsverlag Krakau-Warschau G. m. b. H., Krakau, ulica Wielopole 1. Das Verordnungsblatt erscheint nach Bedarf. Der Bezugspreis beträgt vierteljährlich für Teil I mit Teil II Zloty 14,40 (R.M. 7,20) einschließlich Versandkosten, Einzelnummern werden nach dem Umfang berechnet, und zwar der Sechste Bogen zu Zloty 0,60 (R.M. 0,30). — Die Auslieferung erfolgt für das Generalgouvernement und für das deutsche Reichsgebiet durch die Auslieferungsstelle für das Verordnungsblatt des Generalgouverneurs, Krakau 1, Postfach 110. Bezahler im Generalgouvernement können den Bezugspreis auf das Postcheckkonto Warschau Nr. 400, Bezahler im deutschen Reichsgebiet auf das Postcheckkonto Berlin Nr. 41800 einzahlen. — Für die Auslegung der Verordnungen und Bekanntmachungen ist der deutsche Text maßgebend. Zitiertweise: Verordnungsblatt GGP. I bzw. II.